

nunta mea a căzut o stea, c'am avut nuntași brazi și pâlținași, preoți munții mari, păsări lăutari, păsările mii și stele făclii“.

Dacă noi vom lăsa din fabula Mioarei tot ce este local, care privește mai ales țările române, dacă vom scoate din ea un oarecare amestec de idei creștine noi, care pe ici pe colea se întrezăresc în ea, nu se poate tăgădui atunci că și Mioara și-a primit originea din același izvor (rezultatul aceleiași dispoziții a sufletului omenesc) din care și-au primit originea toate cântecele vechi, care jăliau pe tânărul păstor, ucis în floarea vrăstei. Făcând însă această corupție, nu trebuie uitat că între aceste cântece există o deosebire însemnată. Într-adevăr, dacă sentimentul și ideea din cântecul trist al străvechiului Linos și din balada pastorală a Românilor sânt aceleași, sensul general al legendei primitive s'a schimbat și nu mai este același în „Mioara“ ce era în Linos. Caracterul religios atribuit de antichitate legendei despre tânărul omorât în floarea vrăstei și cultul naturii fizice ascuns în această legendă poetică au dispărut cu totul din amintirea mai recentă a Românilor, fiind distruse, șterse și desființate de ideile mai înalte și mai morale ale religiei creștine. Asta a fost soarta tuturor credințelor păgâne care s'au păstrat în sânul popoarelor din timpurile noi. Zeii cari le ocrotiau, ori au căzut în fața ideilor creștine, iar demonii și idoli lor, odinioară darnici și plini de virtuți după concepția păgână, s'au prefăcut în duhuri diabolice și dușmănoase, ori că legendele și datinele lor religioase, lipsite de orice sens misterios, s'au păstrat în popor în forma unor legende simple sau a unor obiceiuri de la țară. De aceea în balada românească „Mioara“ cauza morții tânărului păstor au fost doi păstori ca și el, cari poate că vorbeau un dialect care-i era străin. Astfel caracterul suplimentar al unei legende se schimbă după loc și timp lăsând urme prea puțin băgate în seamă de existența lui. Ideile care sânt însușirea spiritului omenesc nu pot fi întunecate de credințele religioase, ci se păstrează mereu în mintea unui popor, de oare ce poporul se hotărăște cu greu să se lase de ele. Astfel felul de moarte arătat în „Mioara“, adică acea nuntă tănuită, „cu-o mândră crăiasă, a lumii mireasă, pe-un picior de plaiu“ —, încântător de frumos, asemenea unui raiu, acea serbătoare minunată, la care toată natura, adică soarele, luna, copacii din pădure, păsările și stelele iau parte, nu sânt toate acestea ca o reminiscență vădită a cultului primitiv al naturii? Nu este oare acea „mândră crăiasă, a lumii mireasă“ asemănătoare cu zeița Iadului Persefona, — logodnica mândră a lui Adonis? Dar ideea despre moarte senină, lipsită de suferință, nu este oare aceiași idee care exista despre moarte în antichitate?

(Urmează.)

CUGETARE.

Am desprețuit totdeauna pe taica Adam pentru că a avut nevoie de o femeie și de un șarpe ca să iea un măr din pomul cunoștinții binelui și răului. Fără să-mi pese de ce va urma, eu aș fi prădat, cum și-ar fi întors spatele proprietarul, pomul întreg. (Bernard Shaw.)